

PROPOZÍCIE SÚŤAŽE

1. ročník celoštátnej súťažnej prehliadky tradičného odevu

Údaj	Informácia
Miesto	V-klub NOC Bratislava, Námestie SNP 471/12
Súťažné kolo	24. október 2026
Vyhodnotenie	25. október 2026
Charakter	celoštátna nepostupová súťažná prehliadka
Organizátor	Malokarpatské osvetové stredisko v Modre

Súťaž podporuje odbornú rekonštrukciu, výrobu, dokumentovanie, správne obliekanie a zodpovedné nosenie tradičného odevu Slovenska a slovenských komunít v zahraničí.

2026

1 Základné ustanovenia

1.1 Charakteristika súťaže

- 1.1.1** ODEV NÁŠ je celoštátna nepostupová súťažná prehliadka tradičného odevu Slovenska a tradičného odevu slovenských komunít žijúcich v zahraničí.
- 1.1.2** Súťaž je odborným, prezentačným a vzdelávacím podujatím. Vytvára priestor na predstavenie kvalitnej výroby a rekonštrukcie tradičného odevu a jednotlivých odevných súčastí, odborne podloženého zostavenia odevných celkov a správneho spôsobu ich obliekania a nosenia.
- 1.1.3** Súťaž je určená fyzickým aj právnickým osobám bez vekového obmedzenia, najmä výrobcom, remeselníkom, nositeľom tradícií, zberateľom, folklórnym kolektívom, občianskym združeniam, školám, múzeám, kultúrnym inštitúciám a komunitám Slovákov žijúcich v zahraničí.
- 1.1.4** Súťaž nie je módnou ani kostýmovou prehliadkou. Predmetom hodnotenia nie je fyzický vzhľad prezentujúcej osoby ani scénický efekt, ale odborná, materiállová, technologická, regionálna a funkčná správnosť odevu, spôsob jeho nosenia a kvalita dokumentácie.

1.2 Územný a kultúrny rozsah

- 1.2.1** Do súťaže možno prihlásiť tradičný odev doložený na území dnešnej Slovenskej republiky vrátane jeho miestnych, regionálnych, sociálnych, konfesionálnych a etnických podôb.
- 1.2.2** Do súťaže možno prihlásiť aj tradičný odev Slovákov z oblastí historicky osídlených slovenským obyvateľstvom a zo súčasných slovenských komunít v zahraničí.
- 1.2.3** Pri každom súťažnom príspevku sa uvedie konkrétna lokalita alebo región, časové zaradenie, veková, sociálna a rodinná príslušnosť nositeľa, príležitosť nosenia a odborné pramene, z ktorých prihlasovateľ vychádzal.

1.3 Ciele súťaže

- 1.3.1** Hlavným cieľom súťaže je podporovať poznávanie, ochranu, dokumentovanie, obnovovanie a zodpovedné odovzdávanie tradičnej odevnej kultúry.
- 1.3.2** Súťaž ďalej sleduje tieto ciele:
- zvyšovať odbornú úroveň výroby a rekonštrukcie tradičného odevu;
 - podporovať používanie pôvodných alebo odborne primeraných materiálov, strihov, vzorov, techník a spôsobov výzdoby;
 - rozvíjať správne obliekanie, kombinovanie, nosenie, uchovávanie a opravovanie tradičného odevu;
 - rozlišovať tradičný odev, jeho odbornú repliku a scénický kostým;
 - podporovať remeselníkov ovládajúcich tradičné textilné, krajčírske, výšivkárske, čipkárske, kožušnícke, klobučnícke, obuvnícke a príbuzné techniky;
 - prepájať výrobcov, nositeľov, zberateľov, múzeá, odborné pracoviská a folklórne kolektívy;
 - vytvárať priestor na odbornú spätnú väzbu, vzdelávanie a výmenu skúseností.

2 Organizácia a priebeh súťaže

2.1 Etapy súťaže

- 2.1.1** Súťaž pozostáva z kontroly prihlášok a dokumentácie, súťažného kola a vyhodnotenia súťaže.
- 2.1.2** Podanie prihlášky nezakladá automatický nárok na účasť. Organizátor môže vyzvať na doplnenie chýbajúcich údajov alebo príloh; neúplnú prihlášku môže z predvýberu vyradiť.
- 2.1.3** Súťažné kolo sa uskutoční 24. októbra 2026 vo V-klube NOC Bratislava, Námestie SNP 471/12. Zahŕňa registráciu, odbornú obhliadku, kontrolu dokumentácie a prezentáciu súťažného príspevku pred porotou.
- 2.1.4** Vyhodnotenie súťaže sa uskutoční 25. októbra 2026 vo V-klube NOC Bratislava, Námestie SNP 471/12. Jeho súčasťou je odborný rozbor a vyhlásenie výsledkov.
- 2.1.5** Podrobný časový harmonogram, uzávierku prihlášok, spôsob registrácie a technické pokyny zverejní organizátor v aktuálnej výzve.

2.2 Formy súťažnej prezentácie

2.2.1 V kategórii A možno prihlásiť:

- ženský, mužský alebo detský odevný celok, ako jeden súťažný príspevok;
- viaceré súvisiace odevy z rovnakej lokality alebo regiónu, napríklad pár, rodič s dieťaťom, alebo svadobná dvojica, sa prihlasujú ako jeden súťažný príspevok;

2.2.2 V kategórii B možno prihlásiť:

- jednu samostatnú odevnú súčasť
- viac navzájom súvisiacich odevných súčastí

Každý prihlásený predmet alebo zostava tvorí jeden súťažný príspevok a hodnotí sa v rozsahu, v akom bol prihlásený.

- 2.2.3** Jeden prihlasovateľ môže do súťaže prihlásiť najviac dva príspevky, každý v inej kategórii. Z kapacitných dôvodov môže organizátor vybrať do súťaže iba jeden z nich, vždy po vzájomnej konzultácii s prihlasovateľom.

3 Súťažné kategórie

3.1 Kategória A Výrobca a rekonštruktér tradičného odevu

- 3.1.1** Predmetom súťaže je nový tradičný odev alebo odevný celok vyrobený podľa preukázateľnej historickej predlohy, s rešpektovaním lokálneho, časového, sociálneho a funkčného kontextu.
- 3.1.2** Všetky hodnotené základné odevné súčasti musia byť novovyrobené po roku 2000. Novovyrobený celok sa na účely hodnotenia nekombinuje s originálnymi historickými základnými odevnými súčastami.
- 3.1.3** Za základné odevné súčasti sa považujú najmä košeľa, sukňa alebo nohavice, zástera, živôtik alebo vesta, vrchný odev, ženská úprava hlavy a ďalšie súčasti podstatné pre daný typ odevu.

3.1.4 Na výrobe môže spolupracovať viac osôb. Všetci výrobcovia a rozsah ich práce musia byť uvedení v prihláške. Špecializované doplnky, napríklad mužská pokrývka hlavy, obuv, opasok, šperk alebo taška, môžu pochádzať od iného uvedeného remeselníka.

3.1.5 Odev nemusí byť vo vlastníctve výrobcu. Ak prihlasovateľ nie je vlastníkom, priloží súhlas vlastníka s účasťou, prezentáciou a dokumentovaním odevu.

3.2 Kategória B Jednotlivé odevné súčasti

3.2.1 Predmetom súťaže je samostatná tradičná odevná súčasť, súbor navzájom súvisiacich odevných súčastí alebo tradičný odevný celok z jednej konkrétnej lokality, regiónu a obdobia, prezentovaný v súlade s pôvodnou funkciou a spôsobom používania alebo nosenia.

3.2.2 Prihlásený predmet alebo zostava môže pozostávať z originálnych historických, odborne rekonštruovaných, novovyrobených, konzervovaných alebo reštaurovaných súčastí. Pri každej súčasti sa uvedie jej charakter, vlastník, približné datovanie, proveniencia a známy pôvod.

3.2.3 Hodnotí sa najmä regionálna, časová a funkčná správnosť každej prihlásenej súčasti, jej materiál, strih, konštrukcia, technika, výzdoba, stav, proveniencia a kvalita dokumentácie. Pri súbore súčastí alebo odevnom celku sa hodnotí aj správnosť ich výberu, kombinácie, vrstvenia a spôsobu prezentácie.

3.2.4 Zásahy do originálnych historických súčastí musia byť šetrné, primerané ich stavu a zdokumentované. Súčasti sa nesmú nevratne upravovať iba preto, aby rozmerovo vyhovovali prezentujúcej osobe.

3.2.5 Ak sú súčasti vo vlastníctve viacerých osôb alebo inštitúcií, prihlasovateľ doloží súhlas každého vlastníka. Pri zbierkových predmetoch dodrží podmienky správcu zbierky.

4 Prihlasovanie a dokumentácia

4.1 Prihláška

4.1.1 Prihlasovanie prebieha spôsobom a v lehote uvedenej v aktuálnej výzve organizátora.

4.1.2 Súťažiaci zo zahraničia sa prihlasujú rovnakým spôsobom. Ak im technické podmienky neumožnia elektronickú registráciu, dohodnú si s organizátorom náhradný spôsob podania.

4.1.3 Za maloletého účastníka podáva alebo potvrdzuje prihlášku zákonný zástupca. Maloletý sa zúčastňuje v sprievode dospeléj osoby zodpovednej za jeho bezpečnosť.

4.2 Povinné prílohy

4.2.1 K prihláške sa prikladá:

- vyplnená prihláška súťažného príspevku;
- fotografia odevného celku, súboru alebo samostatnej súčasti zo všetkých relevantných strán;
- fotografie jednotlivých hodnotených odevných súčastí a detailov ich výzdoby

- obrazová alebo textová dokumentácia historickej predlohy, podľa ktorej bol súťažný príspevok zhotovený, s uvedením použitých prameňov
 - stručný opis výroby, alebo rekonštrukcie prihláseného predmetu vrátane použitých materiálov a techník
 - zoznam výrobcov, informátorov, remeselníkov, reštaurátorov, odborných konzultantov a vlastníkov;
 - súhlasy vlastníkov, správcu zbierky a zákonného zástupcu maloletého, ak sú potrebné;
 - video v dĺžke najviac tri minúty, ak ho organizátor vyžiada v aktuálnej výzve.
- 4.2.2** Dokumentácia sa predkladá v slovenskom jazyku. Cudzojazyčné pramene možno priložiť v pôvodnom znení, pričom podstatné údaje sa zhrnú v slovenčine.
- 4.2.3** Fotografie nesmú byť upravené spôsobom, ktorý mení farbu, tvar, stav alebo materiálový charakter odevu.

4.3 Podmienky prijatia

- 4.3.1** Súťažný príspevok musí byť spracovaný podľa konkrétnej doloženej lokality, regiónu a obdobia. Voľná inšpirácia, fantazijné kombinovanie nesúrodých prvkov alebo odevná súčasť či celok bez preukázateľného pramenného základu sa do súťaže neprijíma.
- 4.3.2** Scénický kostým sa nepovažuje za tradičný odev ani za jeho odbornú repliku, ak svojím materiálom, strihom, konštrukciou alebo výzdobou podstatne mení charakter doloženej predlohy.
- 4.3.3** Prihlasovateľ zodpovedá za pravdivosť údajov, vysporiadanie vlastníckych a autorských práv a oprávnenie nakladať s predloženou dokumentáciou.

5 Odborná obhliadka a prezentácia

5.1 Odborná obhliadka

- 5.1.1** Porota môže prezrieť rub, konštrukciu, spoje, materiál, výzdobu, spôsob vrstvenia a dokumentáciu súťažného príspevku, vždy s prihliadnutím na stav a bezpečnosť historických súčastí.
- 5.1.2** Prihlasovateľ alebo ním poverená osoba je počas obhliadky prítomná, predstaví pramene a pracovný postup a odpovedá na odborné otázky poroty.
- 5.1.3** Porota bez súhlasu vlastníka nesmie žiadnu odevnú súčasť odpárať, čistiť, skúšať, prevracať ani inak meniť.

5.2 Verejná prezentácia

- 5.2.1** Prezentácia jedného súťažného príspevku trvá najviac desať minút. Má zrozumiteľne ukázať jeho funkciu, spôsob používania alebo nosenia a rozhodujúce materiálové, konštrukčné a výzdobné detaily; pri odevnom celku aj siluetu a vrstvenie.
- 5.2.2** Ak si súťažný príspevok vyžaduje oblečenie, prihlasovateľ zabezpečí osobu alebo osoby, ktoré ho predvedú, a osobu zodpovednú za správne oblečenie a úpravu. Samostatnú odevnú súčasť, krehký alebo rozmerovo nevhodný historický odev možno po dohode s organizátorom prezentovať na figuríne alebo vhodnej adjustačnej pomôcke.

Ak si prezentácia súťažného príspevku vyžaduje oblečenie odevu a prihlasovateľ nemá možnosť zabezpečiť osobu, na ktorej bude odev prezentovaný, vhodnú osobu zabezpečí organizátor.

- 5.2.3** Ak sa súťažný príspevok prezentuje oblečený, účes, úprava hlavy, obuv, šperky, doplnky a celkový spôsob nosenia musia zodpovedať doloženému kontextu. Moderné prvky, ktoré podobu odevu skresľujú, sa primerane obmedzia.
- 5.2.4** Hudba, hovorené slovo alebo jednoduchá scénická situácia môžu prezentáciu podporiť, nesmú však prekryť odev ani vytvárať dojem módnej alebo divadelnej súťaže.
- 5.2.5** Porota nehodnotí telesné znaky, vek ani atraktivitu prezentujúcej osoby.

5.3 Ochrana historických súčastí

- 5.3.1** Za balenie, prepravu, poistenie, manipuláciu a dohľad nad odevom zodpovedá vlastník alebo prihlasovateľ, ak organizátor písomne neurčí inak.
- 5.3.2** Historické súčasti sa na mieste nesmú neodborne prať, naparovať, žehliť, lepiť, zošívateľ ani upravovať. Pri zistení ohrozenia môže odborný garant prezentáciu zastaviť alebo zmeniť jej formu.
- 5.3.3** Jedlo, nápoje, otvorený oheň, dym, spreje a kozmetické prípravky sa nesmú používať v bezprostrednej blízkosti odevných súčastí.

6 Odborná porota a hodnotenie

6.1 Odborná porota

- 6.1.1** Súťažné príspevky hodnotí najmenej trojčlenná odborná porota s nepárnym počtom členov. Porota je zložená najmä z etnológov alebo etnografov, múzejných odborníkov, konzervátorov alebo reštaurátorov textilu a odborníkov na tradičné materiály, strihy a remeselné techniky.
- 6.1.2** Člen poroty nesmie hodnotiť súťažný príspevok, na ktorého výrobe, rekonštrukcii, reštaurovaní, odbornom vedení alebo prihlásení sa podieľal, ani príspevok osoby, s ktorou je v blízkom osobnom, pracovnom alebo majetkovom vzťahu.
- 6.1.3** Porotca hodnotí nezávisle, vecne a podľa zverejnených kritérií. Účastníkom poskytuje rešpektujúcu a odborne zdôvodnenú spätnú väzbu.

6.2 Kritériá kategórie A

Kritérium	Maximum
Pramenná podloženosť a súlad s regionálnym, časovým a funkčným kontextom predlohy	30 bodov
Správnosť materiálov, strihu, technológie, vzorov a výzdoby	25 bodov
Kvalita remeselného vyhotovenia	20 bodov
Kompletnosť, funkčnosť, vrstvenie a spôsob oblečenia	15 bodov
Kvalita dokumentácie a prezentácie	10 bodov
Spolu	100 bodov

6.3 Kritériá kategórie B

Kritérium	Maximum
Regionálna, časová a funkčná správnosť prihlásenej súčasti alebo zostavy	30 bodov
Správnosť materiálu, strihu, konštrukcie, techniky a výzdoby	25 bodov
Kvalita remeselného vyhotovenia	20 bodov
Proveniencia, pramenná podloženosť a kvalita dokumentácie	15 bodov
Kvalita a zrozumiteľnosť prezentácie	10 bodov
Spolu	100 bodov

6.4 Spôsob hodnotenia

- 6.4.1** Každý člen poroty hodnotí samostatne na bodovacom hárku. Výsledkom je priemer bodov všetkých porotcov po vylúčení hodnotenia porotcu v konflikte záujmov.
- 6.4.2** O zaradení do pásma a udelení cien rozhoduje porota na neverejnom rokovaní. Pri rovnosti bodov rozhoduje vyšší počet bodov v prvom kritériu; ak rovnosť trvá, rozhodne hlasovanie poroty.
- 6.4.3** Na zaradenie do pásma musí súťažný príspevok dosiahnuť najmenej polovicu bodov v prvom kritériu príslušnej kategórie.

Výsledok	Bodové rozpätie
Zlaté pásmo	85 až 100 bodov
Strieborné pásmo	70 až 84,99 bodu
Bronzové pásmo	55 až 69,99 bodu
Mimo pásma	menej ako 55 bodov

7 Ceny a odborná spätná väzba

- 7.1** Porota môže v každej kategórii udeliť hlavnú cenu a spomedzi najlepšie hodnotených súťažných príspevkov titul Laureát súťaže ODEV NÁŠ.
- 7.2** Porota môže udeliť špeciálne ceny najmä za výnimočné remeselné spracovanie, kvalitnú dokumentáciu, záchranu ohrozenej odevnej súčasti, správny spôsob obliekania a nosenia alebo prínos k poznaniu odevnej kultúry Slovákov žijúcich v zahraničí.
- 7.3** Porota môže udeliť najviac jednu pochvalu v každej kategórii za celkový dojem a spôsob prezentácie. Pochvala nemá postavenie hlavnej ceny.

- 7.4** Porota nie je povinná udeliť hlavnú cenu, titul laureáta ani špeciálnu cenu, ak súťažné príspevky nedosiahnu požadovanú odbornú úroveň.
- 7.5** Druhy cien, prípadnú výšku finančných cien a spôsob ich odovzdania zverejní organizátor v aktuálnej výzve alebo v programe podujatia.
- 7.6** Každý prijatý súťažný príspevok získa odbornú spätnú väzbu v rozsahu určenom organizátorom.
- 7.7** Voči odbornému hodnoteniu poroty sa nemožno odvolať. Písomnú námietku možno podať iba vo veci preukázateľného porušenia týchto propozícií, najneskôr do piatich pracovných dní od zverejnenia výsledkov.

8 Povinnosti organizátora

- 8.1** Organizátor včas zverejní uzávierku, prihlasovací postup, technické podmienky, časový harmonogram a informácie o prípadnom zabezpečení cestovných náhrad, stravy alebo ubytovania.
- 8.2** Organizátor skontroluje úplnosť prihlášok, zabezpečí ich odborné posúdenie a oznámi výsledok prihlasovateľom.
- 8.3** Organizátor zabezpečí čisté, uzamykateľné a primerane priestranné zázemie na uloženie, obliekanie, obhliadku a prípravu odevov a bezpečný pohyb prezentujúcich osôb.
- 8.4** Organizátor zabezpečí odbornú porotu, zapisovateľa, neverejné rokovanie poroty, odborný rozbor a protokol o výsledkoch.
- 8.5** Organizátor vyhotoví fotografickú a podľa možností aj audiovizuálnu dokumentáciu prijatých súťažných príspevkov pri rešpektovaní podmienok vlastníkov a pravidiel ochrany osobných údajov.

9 Záverečné ustanovenia

- 9.1** Súťaž sa nerealizuje s cieľom dosiahnuť zisk.
- 9.2** Nesplnenie podmienok uvedených v propozíciách môže byť dôvodom na neprijatie alebo vyradenie súťažného príspevku.
- 9.3** Súťažiaci a ich sprievod sú povinní dodržiavať pravidlá korektnej komunikácie, bezpečnosti a šetrného zaobchádzania s odevom a vybavením organizátora.
- 9.4** Prihlasovateľ berie na vedomie, že počas podujatia môže byť vyhotovená fotografická a audiovizuálna dokumentácia na dokumentačné, vzdelávacie, propagačné a spravodajské účely v súlade s platnými právnymi predpismi a informáciami zverejnenými organizátorom.
- 9.5** Osobné údaje sa spracúvajú v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 a príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky. Podrobné informácie zverejní organizátor spolu s prihláškou.
- 9.6** Prihlasovateľ vyhlasuje, že prezentáciou odevu, dokumentácie a súvisiacich výstupov nezasahuje do práv tretích osôb a disponuje potrebnými súhlasmi vlastníkov, autorov, výrobcov, prezentujúcich osôb a zákonných zástupcov.
- 9.7** Organizátor si vyhradzuje právo upraviť spôsob prezentácie alebo odmietnuť manipuláciu s predmetom, ak by jeho stav, rozmery, hmotnosť alebo spôsob adjustácie ohrozovali ľudí, historický predmet alebo vybavenie podujatia.

9.8 Zmeny, doplnenia a záväzné spresnenia týchto propozícií vydáva organizátor súťaže.

Príloha 1 Kontrolný zoznam k prihláške

Pred odoslaním prihlášky si skontrolujte, či prikladáte všetky relevantné podklady.

- ☐ vyplnený technický a dokumentačný list
- ☐ fotografie odevného celku, súboru alebo samostatnej súčasti zo všetkých relevantných strán
- ☐ fotografie jednotlivých súčastí a rozhodujúcich detailov
- ☐ historickú predlohu alebo iný prameň s presným bibliografickým, archívnym alebo terénnym údajom
- ☐ opis výroby, rekonštrukcie, doplnenia, konzervovania alebo reštaurovania
- ☐ zoznam výrobcov, remeselníkov, odborných konzultantov a vlastníkov
- ☐ doklady o proveniencii originálnych súčastí, ak sú dostupné
- ☐ súhlasy vlastníkov alebo správcu zbierky, ak sú potrebné
- ☐ súhlas zákonného zástupcu maloletého účastníka, ak je potrebný
- ☐ video do troch minút, ak ho vyžaduje aktuálna výzva
- ☐ slovenské zhrnutie cudzojazyčných prameňov pri prihláške zo zahraničia

Príloha 2 Prihláška

Formulár sa vyplňa za každý súťažný príspevok. Pri nedostatku miesta možno pripojiť samostatnú prílohu.

Názov súťažného príspevku	
Kategória	A Výrobca a rekonštruktér / B Jednotlivé odevné súčasti
Forma	jeden odev / dvojica / trojica / samostatná súčasť / súbor súčastí
Lokalita a región	
Štát a región pri Slovákoch v zahraničí	
Časové zaradenie	
Typ nositeľa	žena / muž / dieťa; veková, sociálna a rodinná príslušnosť
Príležitosť a obdobie nosenia	
Prihlasovateľ a kontaktné údaje	
Vlastník alebo vlastníci	
Osoby prezentujúce príspevok	
Osoba zodpovedná za oblečenie a úpravu	

Zoznam odevných súčastí

Pri každej súčasti uveďte názov, materiál, techniku, stav, datovanie, autora alebo výrobcu, vlastníka a prameň.

Číslo	Odevná súčasť	Charakter súčasti	Opis a autorstvo
1		originál / nová / obnovená	
2		originál / nová / obnovená	
3		originál / nová / obnovená	
4		originál / nová / obnovená	
5		originál / nová / obnovená	
6		originál / nová / obnovená	
7		originál / nová / obnovená	
8		originál / nová / obnovená	

Pramene a odborné zdôvodnenie**Použité múzejné, archívne, obrazové, publikované alebo terénne pramene**

Opis výroby, rekonštrukcie, skompletizovania alebo reštaurátorského zásahu

Odôvodnenie použitých materiálov, strihu, techník, farebnosti a výzdoby

Opis správneho vrstvenia, obliekania a spôsobu nosenia

Známe nejasnosti, kompromisy alebo odchýlky od predlohy

Vyhlásenie prihlasovateľa

Potvrdzujem, že uvedené údaje sú pravdivé, mám oprávnenie súťažný príspevok prihlásiť a disponujem potrebnými súhlasmi vlastníkov, autorov, výrobcov a prezentujúcich osôb.

Miesto a dátum	
Meno prihlasovateľa	
Podpis	